

W wygłoszonym 15 kwietnia 2020 r. przemówieniu Prezes UOKiK, pan Tomasz Chróstny, zdefiniował obszary działalności, którym Urząd poświęci najwięcej uwagi w trakcie kryzysu wywołanego COVID-19.

Przeciwdziałanie przeterminowanym płatnościom

Zapewnienie przedsiębiorcom objętym przerwami wystarczającej płynności i zniwelowanie jego negatywnego wpływu jest jednym z priorytetów rządu. Rząd, za pośrednictwem spółek Skarbu Państwa, uruchomił szereg kredytów i innych instrumentów mających za zadanie zabezpieczyć płynność. Prezes UOKiK zapowiedział, że we współpracy z innymi organami i władzami (w tym w szczególności z Krajową Administracją Skarbową), zwróci szczególną uwagę na przeciwdziałanie przeterminowanym płatnościom. Od 1 stycznia 2020 r. UOKiK może z urzędu prowadzić postępowania i nakładać kary w zakresie określonych istotnych naruszeń Ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (która transponuje do polskiego porządku prawnego unijną Dyrektywę z 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach handlowych), a także zabezpieczać prawo wierzycieli w transakcjach handlowych do otrzymania terminowych płatności. Egzekwując postanowienia wspomnianej Ustawy, UOKiK może nakładać kary finansowe na podmioty dopuszczające się określonych naruszeń Ustawy. Prezes UOKiK podkreślił, że przedsiębiorstwa korzystające z rządowego wsparcia w formie zabezpieczenia płynności nie mogą wydatkować uzyskanych w ten sposób środków na zabezpieczenie własnej pozycji, jednocześnie zalegając z płatnościami na rzecz wierzycieli. Więcej o tym [w naszym poprzednim tekście](#).

Kontrola fuzji i przejęć

Prezes UOKiK skonstatował, że trwający kryzys może osłabić pozycję i wycenę licznych polskich przedsiębiorstw oraz że mogą one paść ofiarą zarówno praktyk nieuczciwej konkurencji, jak i prób „wrogiego przejęcia”, prowadzących w rezultacie do zakłóceń na rynku i utraty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw i całej gospodarki. Zauważył również, że problem ten dostrzegły także rządy wielu innych państw członkowskich oraz sama Komisja Europejska, która wyraziła [obawy dotyczące „wyprzedawania” strategicznych aktywów europejskich zagranicznym inwestorom spoza UE](#). Prezes zaznaczył, że zwróci uwagę na cel zgłaszanych transakcji oraz uwzględni ich wpływ na rynek polski i unijny, nie tylko w kontekście obecnej konkurencji, lecz także w świetle dalej idących skutków. W praktyce może to oznaczać, że UOKiK będzie analizował przedmiot zgłaszanej transakcji pod tym kątem. Być może UOKiK zaproponuje ustawodawcy wprowadzenie nowych przepisów w celu zapewnienia ochrony polskich przedsiębiorstw dotkniętych skutkami kryzysu wywołanego epidemią COVID-19.

Ocena uzgodnionych praktyk

Przeciwdziałanie rozprzestrzenieniu się COVID-19 może wymagać nawiązania przez przedsiębiorców ściślejszej współpracy. W niektórych przypadkach może to wzbudzać wątpliwości w zakresie prawa ochrony konkurencji. Polskie prawo ochrony konkurencji (podobnie jak jego unijny odpowiednik) nie przewiduje możliwości wydawania przez UOKiK formalnych ocen takiej współpracy, nakładając tym samym na przedsiębiorców obowiązek dokonania należytej samooceny takich działań i zapewnienia zgodności z warunkami wyłączeń. Może się to wiązać z ponoszeniem przez przedsiębiorców pewnego ryzyka. Z kolei Komisja Europejska pochyliła się nad tą kwestią wydając Komunikat zawierający ogólne wytyczne w zakresie dokonywania oceny takiej współpracy oraz umożliwiający przesłanie przedsiębiorcom oceniającym swoją współpracę z punktu widzenia prawa ochrony konkurencji tzw. „listu gwarantującego”. Zdaniem UOKiK nie ma potrzeby wydawania ogólnych wytycznych, ponieważ polskie prawo przewiduje niezbędne wyłączenia, jednakże istnieje możliwość wydania przez UOKiK nieformalnych interpretacji. Według zapewnień, Urząd będzie zachęcał do wszelkich działań na rzecz stworzenia nowych łańcuchów dostaw lub wspierania istniejących.

Nowe narzędzia i metody

Prezes UOKiK zaznaczył również, że Urząd będzie kontynuować działania na rzecz cyfryzacji, co oznacza nie tylko przejście z papierowej formy dokumentów na elektroniczną, lecz także uzyskanie lepszego dostępu do informacji zgromadzonych w ramach różnorodnych baz danych prowadzonych przez instytucje państwowe. UOKiK pragnie lepiej wykorzystać te dane w celu przyspieszenia postępowań i zapewnienia sprawniejszego podejmowania decyzji. Zważywszy na fakt, że przewlekłe postępowania nierzadko osłabiają ich wyniki, UOKiK położy większy nacisk na mniej formalne metody, tj. inne niż wszczynanie formalnych postępowań, np. pisma wystosowywane do przedsiębiorców wskazujące potencjalne naruszenia, rozmowy telefoniczne i inne środki niebędące formalnymi procedurami. Celem zastosowania łagodniejszych środków jest nakłonienie adresata do zaprzestania stosowanych przez siebie praktyk postrzeganych jako naruszenie prawa, tłumiąc je tym samym w zarodku, bez wszczynania formalnych postępowań. Nie oznacza to oczywiście, że UOKiK w uzasadnionych przypadkach nie zainterweniuje z wykorzystaniem wszystkich dostępnych, formalnych środków.

Kontakt

Marcin Wnukowski

Partner, Warszawa

T +48 22 395 55 03

E marcin.wnukowski@squirepb.com